■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی‌ایران ■ مدیر مسؤول: سید علیرضا شریفی ■ نخستین موسسه فرهنگی مطبوعاتی کشور دارای گواهینامه بین‌المللی ISO9001:2008

جام جم

■ شاپا: ISSN۱۷۳۵-۳۶۳۷
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۴۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۲۳۰۰۴۰۳۲
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به‌صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام‌جم)

چهارشنبه ۱۹ تیر ۱۳۹۸ | ۷ ذی‌القعده ۱۴۴۰ | ۲۰ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۴۲۷ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Wednesday - 2019 July 10

حدیث روز: کافی

امام سجاد(ع):
مؤمن سکوت می‌کند تا سالم بماند و سخن می‌گوید تا سود ببرد.

پلک احساس: سعدی

ای خردمند که گفتی نکنم چشم به خوبان
به چه کار آیدت آن دل که به جانان نسپاری

امروز در تاریخ:

- آغاز انتشار روزنامه اطلاعات در تهران (۱۳۰۵ش)
- زاد روز ناصر تقوایی، کارگردان سینما (۱۳۲۰ش)
- درگذشت مهدیه الهی قمشه‌ای، شاعر و محقق ادبیات عرفانی (۱۳۹۵ ش)
- کشف سرزمین آلاسکا در شمال غربی قاره آمریکا (۱۷۴۱م)

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۳/۱۰ — غروب آفتاب: ۲۰/۲۳
اذان مغرب: ۲۰/۴۳ — نیمه‌شب شرعی: ۰۰/۱۸
اذان صبح (فردا): ۴/۱۳ — طلوع خورشید(فردا): ۵/۵۷

پیش‌بینی آب و هوا پنجشنبه

تهران	ایلام	اصفهان	بجنورد	زاهدان	سنندج	شیراز	قزوین
۳۹ / ۲۸	۳۶ / ۲۱	۳۹ / ۲۰	۳۴ / ۲۱	۳۹ / ۲۱	۳۸ / ۱۷	۳۹ / ۲۱	۳۷ / ۲۱

حکمت ۴۶۱: نهج‌البلاغه

غیبت کردن، تلاش ناتوان است.

خودنویس

چه کج رفتاری ای چرخ...

حامد عسکری
شاعر و نویسنده

همان‌طوری که پرستار گفته بود طبقه‌ها را رفتم بالا و خط سبز شبرنگ روی زمین را دنبال کردم و به اتاقش رسیدم. یك اتاق با رنگی مرده و چرك که روز و روزگاری، کرم استخوانی بوده. همسرم گفته بود بستری شده و از روزنامه برگشتنی گفتم بروم سری بزنم و دیداری تازه کنم. سالی یك‌بار می‌دیدمش آن هم افطاری‌هایی که هر سال دعوت می‌کرد. سفره‌دار بود و در تکریم و مهمانداری در فامیل زبانزد. همسرش بالای تختش بود. نشسته بود و قرآن کوچکی لب‌هایش را به حرکت وا می‌داشت. من را که دید بلند شد و حال و احوال کردیم. پرسیدم حالشان چطور است؟ و از سوالم خنگ‌مآبانه خودم خجالت کشیدم. گفت می‌بینید که! گفتم بله ... مرد بی‌حال روی تخت افتاده بود و حجم کم رمقی از اکسیژن ریه‌هایش را بالا و پایین می‌برد. زن گفت: قطع چهار انگشت جواب نداده باید از زیر زانو قطع کنند. لبم را گزیدم و گفتم خاك به سرم. الهی بمیرم. گفت خدا نکنه. راضیم به رضای اون. من که عادی شده برام. خودش داره زجر می‌کشه. بعد ادامه داد. قبل انقلاب علی سه سالش بود. حوری رو باردار بودم. از این بازداشتگاه به اون زندون می‌رفتم ملاقاتش. انقلاب که شد، رفت جبهه هشت سال جنگ بود. ابراهیم من ۹ سال و نیم تو منطقه بود. گفت می‌مونم رفیقامو پیدا کنم. دل کن نمی‌شد. توی همین حرف زدن‌ها بود که مرد تك سرفه خفیفی کرد و بیدار شد. من را دید. پیشانی‌اش را بوسیدم و خس‌خس حرف می‌زد. بعد از حرف‌های معمولی دستم را گرفت و گفت روضه بخوان. گفتم من؟ گفت شاعری خب! گفتم بله، نه روضه‌خون! گفت محتشم بخون! خوندم ... روزی که شد به نیزه سر آن بزرگوار ... گوشه چشم‌هایش اشك شره کرد روی ملافه. اذان گفتند. مرد سنگ مرمر را برداشت و تیمم کرد. قبل از نماز بستنش خداحافظی کردم و تمام مسیر به این فکر می‌کردم که: چه کج رفتاری ای چرخ ... یل جنگجوی لشکر ۲۷محمد رسول‌ا... حالا گوشه اتاق یك بیمارستان باید برای نمازش تیمم کند ...

صعود دلهره‌آور

روز دوشنبه یك مرد در حال صعود از برج ۳۱۰ متری شارد لندن مشاهده شده که به گفته پلیس متروپولیتن لندن هیچ طناب و بستی نیز نداشته است.

به گزارش ایسنا، پلیس متروپولیتن اعلام کرده ساعت ۵ و ۱۵ دقیقه صبح روز دوشنبه به وقت محلی تماسی مبنی بر مشاهده یك مورد ساختمان‌نوردی بدون هیچ‌گونه طناب و محافظ از آسمانخراش شارد، بلندترین ساختمان اتحادیه اروپا دریافت کرده‌اند.

زمانی که پلیس و ماموران اورژانس خود را به محل این آسمانخراش رساندند، این مرد داخل ساختمان شده و با ماموران پلیس صحبت کرده است. پلیس این مرد را دستگیر نکرده است. این نخستین باری نیست که فردی اقدام به صعود از آسمانخراش شارد بدون محافظ کرده است.

در ماه ژوئیه ۲۰۱۳ میلادی نیز شش زن از گروه زیست‌محیطی صلح سبز که در اعتراض به حفاری نفت در قطب شمال صورت می‌گرفت، اقدام به صعود از این ساختمان کرده و دستگیر شده بودند.

گردشگران می‌توانند با پرداخت ۲۷ پوند با استفاده از آسانسور به بالای این آسمان‌خراش بروند. در اکتبر سال ۲۰۱۸ میلادی آلاین رابرت، یك صعودکننده آزاد مشهور با صعود از برج سیلزفورس لندن شگفتی کارکنان اداری این برج را برانگیخت.

کافه میرداماد

گفت‌وگو با فاطمه گودرزی بازیگر سینما و تلویزیون در سالروز تولدش

دوست بدارید تا دوستتان بدارند

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

فاطمه گودرزی عوض نشده، شاید روزگار عوض شده باشد، شاید شرایط تغییر کرده باشد، شاید در این چند سالی که این بازیگر را می‌شناسم، او گاهی در اوج بوده و گاهی آرام به کارش ادامه داده و هر وقت نقش خوبی به او داده‌اند، تلاش کرده به بهترین شکل اجرایش کند اما خلق و خو و آنچه به سبك زندگی و مرام یك آدم بستگی دارد، در گودرزی تغییر نکرده. همه اینها باعث شده تا شخصیت او را دوست داشته باشم، آهسته و پیوسته رفتنش را دوست دارم، بدون حاشیه کار و زندگی کردنش را دوست دارم.

آن زمان‌ها که گوشی‌های همراه باب نبود و به فراوانی امروز نبود ما شماره تلفن خانه بازیگران را داشتیم. یادم هست هر زمان شماره خانه‌اش را گرفتم اگر بود، جواب سوالاتم را داد. با حوصله؛ نه گفت شما شماره خانه مرا از کجا پیدا کرده‌اید؟ نه گفت خانم من در حال استراحتم و نه هیچ اما و اگر دیگری. مثل الان که هر زمان به او تلفن کرده‌ام اگر وقت داشته و سر صحنه و پلان نبوده، جوابم را داده، مثل گذشته مهربان و صبور و مودب. منی که سال‌هاست به مناسبت‌های مختلف با این بازیگر در تماس بوده‌ام، می‌دانم ثبات شخصیت او چقدر دوست داشتنی و قابل احترام است.

اولین بار که او را از نزدیك دیدم در یك جشنواره بود که در جزیره کیش برگزار می‌شد (یادم نیست کدام جشنواره) سینماگران زیادی بودند، از میان آنها فریماه فرجامی را یادم هست، درست آن دوره‌ای بود که داشت به مرز نابودی نزدیك می‌شد و من شگفت‌زده نگاهش می‌کردم که آن همه زیبایی و وقاری که در فیلم‌های پرده آخر و سرب از او دیده بودم، الان کجاست؟ زنده‌یاد عسل بدیعی هم بود. با چشمانی غمگین، با همسرش فریبرز عرب‌نیا آمده بود. عرب‌نیا مدام می‌رفت غواصی و بدیعی همه وقتش را با دیگر مهمان‌ها پر می‌کرد. یادم هست یك روز دیدمش تنها رو به دریا نشسته بود، خیره به افق انگار نه چیزی می‌دید و نه چیزی می‌شنید. فاطمه گودرزی هم بود. باانرژی، خوش‌تیپ، نجیب و به غایت مهربان. چنان با من -که تا حالا او را ندیده بودم- گرم گرفت که انگار سال‌هاست مرا می‌شناسد. بازیگری با این حجم از روابط عمومی اجتماعی بی‌نظیر بود و حالا می‌گویم ثبات شخصیت او بی‌نظیر است، سال‌هاست او را می‌شناسم و بارها و بارها با او هم‌صحبت شده‌ام.

مهربانِ دوست‌داشتنی

دیروز که به گودرزی تلفن کردم، در چند لحظه کوتاه اولیه و سلام و احوالپرسی همه خاطراتی را که از او دارم در ذهنم مرور شد. صدایش از پشت تلفن مرا برد به جزیره کیش و اولین سلام و احوالپرسی که با هم داشتیم. سال‌ها گذشته اما او همچنان با انرژی ست. همچنان مهربان است و حالا ۵۵ سالگی را تمام کرده، اعتماد به نفسش آنچنان است که از کلماتش می‌فهمم از مسیری که در این سال‌ها طی کرده، راضی است و الان حالش خیلی خوب است، حال خوبی که آرزوی همه ماست.

وقتی از او حس و حالش را درباره روز تولدش می‌پرسم، می‌گوید: عالی ! از چند روز قبل همین جوری پیام‌های تبریك به من می‌رسد و مسلما با این همه حس خوب و انرژی مثبت حال منم خوب می‌شود.

می‌گویم به تیرماهی‌ها صفات زیادی را نسبت می‌دهند، احساساتی، تند مزاج، خرج و دخل معقولانه و ... آیا شما این صفات را دارید؟ می‌خندد و می‌گوید: بیشترش را دارم اما سرم زیاد توی حساب و کتاب نیست! اما این که می‌گویند تیرماهی‌ها خوش قلب هستند و با انرژی و مهربان را قبول دارم.

میانسالی بهترین دوره زندگی است

می‌گویم، خانم گودرزی برای ما همان بازیگر جوانی است که در اواخر دهه ۶۰ و دهه ۷۰ درخشید و یك‌سری از بهترین نقش‌ها را بازی کرد، اما الان می‌شنویم این بازیگر مادر شوهر شده ....

با خنده حرفم را قطع می‌کند...؛ «هر چند قرار است مادر شوهر شوم اما هنوز جوانم، با دختر و پسر جوانم ورزش می‌کنم و همان انرژی که آنها دارند را من هم دارم. پیری یا میانسالی برای هر کسی تعریفی دارد و قرار داد ذهنی است. به باور من میانسالی آدم‌ها چه خانم چه آقا بهترین دوره زندگی است. اما چون خانم‌ها حساس‌ترند این را می‌گویم که اگر برنامه‌ریزی مناسبی برای این دوره داشته باشند، بهترین دوره زندگی خواهد بود، ورزش، بهترین روش برای شاداب نگه داشتن جسم و بالا بردن روحیه است. هیچ بهانه‌ای را هم برای ورزش نکردن قبول ندارم. باشگاه نمی‌توانید، بروید در خانه که می‌توانید ورزش کنید، پیاده‌روی که بهترین ورزش و کاملا مجانی است.

برنامه‌ریزی بهترین راه با انگیزه ماندن است. حتما نباید یك کار بزرگ و مهم انجام داد، آشپزی کنید، غذاهای خوشمزه بپزید و در پخت آنها خلاقیت داشته باشید. نگهداری گلدان در خانه که اما و اگر ندارد.

همراهی با دیگران و تا جایی که امکان دارد کمك به دیگران که از دست همه ما ساخته است. دوست داشتن دیگران و محبت کردن به آنها حال خودمان را هم خوب می‌کند. مگر نمی‌گوییم از هر دست بدهی از همان دست هم می‌گیری؟ محبت کنید تا محبت ببینید. دوست داشته باشید تا دوستتان داشته باشند. شبکه‌های اجتماعی همان‌قدر که می‌تواند مخرب باشد، مفید هم می‌تواند باشد. سال‌هاست در اینستاگرام فعالم، محبتی که از این فضا از مردم می‌گیرم بی‌نظیر است. حالم را خوب می‌کند. تا حالا نشده پستی به اشتراك بگذارم که به من حمله کنند. مراقبم با عکس یا متنی در شرایطی که می‌دانم مردم آسیب‌پذیر شده‌اند، آنها را عصبانی نکنم. همیشه کنار مردم بوده‌ام و هیچ‌وقت بین خودم و آنها مرزی و خطی قرار نداده‌ام. دوستشان دارم، دوستم دارند. برای همین است به قطع و یقین می‌گویم، محبوبیت مهم‌تر از شهرت است، هیچ‌وقت دنبال شهرت نبوده و نیستم.»

خودم را محکوم نمی‌کنم

از گودرزی می‌پرسم الان اگر به گذشته نگاه کنید، کاری را پیدا می‌کنید که بگویید ای‌کاش در آن زمان انجامش نمی‌دادم یا آن حرف را نمی‌زدم؟

می‌گوید: «همه ما در زندگی اشتباهاتی داریم، اما نکته اینجاست که بپذیریم در آن زمان و در آن شرایط بهترین عمل و عکس‌العمل را داشته‌ایم. شاید الان به نظرمان اشتباه باشند، اما مسلما در آن زمان خاص کار درست را انجام داده‌ایم؛ بنا به شرایط. اشتباه داشته‌ام اما خودم را محکوم نمی‌کنم و بی خود و بی جهت به خودم برچسب‌های منفی نمی‌زنم.»

ثبات شخصیت فاطمه گودرزی را دوست دارم. از آن آدم‌هایی است که از همان اول سنگ بنا را درست گذاشته، هر جا لازم بوده اصلاحاتی انجام داده اما زیربنای رفتار شخصی و کاری‌اش درست بوده. تولدتان مبارك خانم گودرزی

خودروی با احساس

رانندگی در بسیاری از مواقع، کاری پر از نگرانی است، اما خودروی جدید جگوار که مجهز به هوش مصنوعی است می‌تواند احساسات راننده را درك کرده و او را آرام کند. خودروی لندرور جدید جگوار به‌نام جی‌ال‌آر از هوش مصنوعی برای شناسایی و درك حالات روحی و روانی راننده استفاده می‌کند. به گزارش مهر، این خودرو که هنوز در مرحله آزمایشی است بعد از درك احساسات و شرایط روحی راننده وضعیت داخلی کابین خودرو را بر همین اساس تنظیم می‌کند تا از میزان فشار و استرس راننده کاسته شود. جگوار بر این باور است که در آینده می‌توان از این فناوری در خودروهای خودران هم استفاده کرد. سیستم مذکور از یك دوربین برای بررسی چهره راننده و یك نرم افزار ویژه تشکیل شده که قادر به تحلیل و بررسی حالات چهره هر فرد برای پی بردن به وضعیت روحی او اعم از شادی، ناراحتی، هیجان‌زدگی و غیره است.

عکس: مهر

خوابی چنین در جنگل‌های مازندرانم آرزوست

آلاباما در تصرف زنبورها

دانشمندان اخیرا به مردم ایالت آلاباما و مسافران هشدار داده‌اند: هزاران زنبور جلیقه زرد، لانه‌های بزرگی در آلاباما ساخته‌اند که از دیدن آنها وحشت‌زده می‌شوید. این لانه‌ها به اندازه یك خودروی فولکس واگن قورباغه‌ای است و بیش احتمالا بیشتر باشد! را در خود جای داده‌اند، یعنی حدود چهار برابر یك لانه عادی!

به گزارش ایلنا، این اولین بار نیست که آلاباما شاهد چنین صحنه وحشتناکی است. در سال ۲۰۰۶ هم کارشناسان ۹۰ مورد از این لانه‌ها را در این ایالت پیدا کردند و پیش‌بینی کردند در سال ۲۰۱۹ هم ممکن است چنین پدیده‌ای رخ دهد. زمستان گرم یکی از عواملی است که زنبورهای جلیقه زرد چنین لانه‌هایی می‌سازند. بیشتر این زنبورها از سرما جان سالم به در نمی‌برند، چون یا یخ می‌زنند یا از گرسنگی می‌میرند. فقط ملکه‌ها یك نوع ماده ضدیخ در خونشان دارند. بنابراین معمولا ملکه زنده می‌ماند و از بهار شروع به ساخت یك کلونی تازه می‌کند. با گرم شدن هوا، ملکه‌های بیشتری زنده می‌مانند و هر کدام بیش از ۲۰ هزار تخم می‌گذارند.

مقطع حساس کنونی

داستان عبرت‌آموز شخص دختردار و حکیم لاکردار

امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

شخصی به مؤسسه حکیمی از حکیمان سنتی رفت و حکیم را دید و گفت: «ای حکیم، همسر من به‌تازگی باردار است، اما می‌ترسم بچه دختر باشد.» حکیم گفت: «دختر مگر ترس دارد؟» شخص گفت: «نه، اما چهارتا دختر دارم و اگر این یکی هم دختر باشد در نزد فامیل سرافکنده خواهم شد. لطفا در حق من دعایی بفرمایید، بلکه به برکت دعای شما یك‌طوری بشود.» حکیم گفت: «امشب ۲۵۰ پرس چلوکباب لقمه بگیر و نذر مریدان ما کن، بلکه به دعای من و ایشان، کارت درست شود.» شخص چنین کرد. چند ماه بعد شخص بار دیگر به نزد حکیم آمد و گفت: «ای حکیم، من ۲۵۰ پرس چلوکباب نذری را به مریدان دادم و خوردند و دعا کردند، اما دیروز جواب سونوگرافی آمد و بچه دختر است.» حکیم گفت: «لابد در وقت نذر کردن اکراه داشتی و با طیب خاطر نذر نکردی. اما حالا کاری است که شده. امشب ۲۵۰ پرس باقالی‌پلو با ماهیچه بگیر و نذر مریدان کن، بلکه به دعای من و ایشان، فرزندت دختری باهوش و زیباروی و راضی و پرروزی شود که اقلا روی دستت نماند.» شخص چنین کرد.

چند ماه بعد شخص باردیگر به نزد حکیم آمد و گفت: «ای حکیم، من ۲۵۰ پرس باقالی‌پلو با ماهیچه را به مریدان دادم و خوردند و دعا کردند، اما دیروز بچه من به دنیا آمد و طفلی نارس و به‌شدت کریه‌المنظر و چندش‌آور است و اصلا معلوم نیست به کی رفته است...» در این لحظه زنگ تلفن همراه شخص به صدا درآمد. شخص گوشی را برداشت و شخصی که پشت خط بود به او خبر داد که فرزند تازه به‌دنیا آمده‌اش از دنیا رفته است. شخص رو به حکیم کرد و گفت: «بفرما، حالا هم که مرد.» حکیم گفت: «امشب ۲۵۰ پرس چلوکباب سلطانی بگیر و نذر مریدان کن، که شر این نوزاد از سرت کم شد. اگر می‌ماند بیچاره‌ات می‌کرد.» در این لحظه شخص که به‌شدت خشمگین شده بود از جا برخاست و کفشش را درآورد و به سمت حکیم پرت کرد. حکیم جاخالی داد و کفش شخص به دیوار خورد. مریدان جمع شدند و شخص را زدند و از مؤسسه بیرون انداختند. شخص نیز با خبرنگار ۲۰:۳۰ تماس گرفت و ماجرا را برای او تعریف کرد. او نیز گزارشی از مؤسسه حکیم تهیه کرد و در ۲۰:۳۰ پخش کرد و در پی انتشار آن گزارش، مجوز مؤسسه حکیم باطل و حکیم ممنوع‌الحکمت شد و مریدان نیز پراکنده شده به کار در تاکسی‌های اینترنتی مشغول گشتند.

تمایل کودکان فقیر به سیگار

نتایج یك بررسی جدید نشان می‌دهد کودکان مناطق فقیرنشین دست‌کم شش برابر کودکان ثروتمند سراغ سیگار در فروشگاه‌ها می‌روند. به گزارش فارس، براساس پژوهش صورت گرفته، کودکان مناطق فقیرنشین طی یك هفته ۱۴۹ بار به فروشندگان سیگار مراجعه کرده‌اند و این آمار برای کودکان ثروتمند تنها ۲۳ نوبت است.

این مطالعه نزدیك به ۷۰۰ نفر از کودکان ده تا ۱۱ ساله که متعلق به مناطق محروم اسکاتلند هستند را تحت بررسی قرار داده و در نهایت مشخص شد کودکان این مناطق در مغازه‌ها، فروشگاه‌ها و دستفروشان به دنبال سیگار می‌گردند.